

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Változat: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felállítás szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Szélbali kaland.

Debrecen, március 19.

Még nem fakad a rügy, a fűszál meg sem mozdult, néma az erdő, vidám madár csicsérgés sem veri fel a mezők egyhangú csöndjét, még hó is lappang itt-ott az árnyas gödrökben és mégis itt van a — tavasz.

A nap sugarai nemcsak fényesek, — melegítenek is már, — nemcsak a szívet, nemcsak a vért perzseli, hanem az agyat is. Itt van a tavasz. Kétségtelen jeleit, — sőt bizonyítékait látjuk, — de nem a messze Balkánon, nem a macedónok rózsás dombjain, völgyein, nem az albán forradalmi mozgalmakban, hanem itt szép Magyarországon s még itthonabb — Debrecenben.

Jönnek a disszidensek, a magyarországi mérsekelt éghajlatnak legelső tavaszi virágai.

Nem hivatalan és nem váratlan vendégek gyanánt jönnek. Sőt. Tetemrehívás előzte meg érkezésüket. Egy riadó, (dr. Révi Nándor tollából,) mely egy prüsszentésre elfújta a télnek nehéz nedves kódét és megfiztítette szemeink előtt a láthatárt. Elegyengették az utat a 48-as balpárt előtt, — fogadtatásról is gondoskodtak és tapsoncokról, — szóval mindenről, hogy a kalandos vállalkozásnak meglegyen a sikere, hogy életre támasszák a 48-as balpártot itt Debrecenben.

Mert nem megteremteni kell itt a disszidens, — vagy mint ők magukat népszerű néven nevezik: a 48-as balpártot, hanem csak életre kelteni és szervezni. Mert hiszen ez a párt él már régi idők óta, élete azonban hasonló volt a pincében nőtt növényéhez, erő és szín nélkül való, eltonnyad, mert nem állja a napfényt, a közvéleménynek ítéletét.

Sőt mondhatjuk, hogy itt Debrecenben voltak már disszidensek akkor, amikor Lengyel Zoltán még

fel sem huzta politikai gyermek cipőit. Ismerjük őket mint az egyseges és tömör debreceni függetlenségi és 48-as párt minden nemes törekvésének kerékkötőit és gáncsvetőit, ismerjük őket, mint a legszemélyesebb érvényesülési törekveseknek szeleburdi típusait, — mint a visszavonásnak nagy mesztereit és konkolyhintőket.

Személyi sértett hiúságuk tette tarthatatlanná helyzetüket a pártban. Emiatt léptek ki onnan és azóta kívülről folytatják a harcot pártunknak szilárd épülete ellen. — Néha nyíltan, többször vakondok módjára. Sajtót szerveztek, lapot indítottak, nemcsak azért, hogy egyéni érvényesülésüknek újút elősegítsék, hanem és főleg azért, hogy a nyomtatott betűnek erejével és hatalmával gyalazzák a függetlenségi és 48-as pártot.

Elvakultságuk nagyobb volt, mint itélőképességük. Eszközökben nem válogattak, az időnek alkalmas vagy alkalmatlan voltát nem mérlegelték. Akkor folytatták ellenünk ezek a disszidensek a legelvakultabb küzdelmet, amikor tetőfokát érte el a darabont rendszernek őrzőgése. És folytatták annak a pénznek hatalmával, amelyet sajtójuk Kristóffytól kapott beestelen munkájának judás jutalmaként. A lopott, sikkasztott, rablott nemzeti vagyonból nyerte táplálékát az az orv sajtóhajsza, amely a minden áron való leszerelést célozza Debrecenben.

Ennek a judás-pénzen kitarított sajtónak voltak a tulajdonosai — és ma is azok — a debreceni volt és lesz disszidensek: Jánosi Zoltán és dr. Révi Nándor. Mikor pedig a Kristóffy korszaknak aranjúezi szép napjai elmúltak: ezek a disszidáló vezérek megszervezték a jövő-múlt városi pártot, melyről szóló igaz kritikámért büntetlenül álltam ki a sajtópörnek minden fokozatát.

Amde ezek a helyi disszidensek sokkal nagyobb Nagy Sándorok, hogy sem szük ne volna nekik a városi pártnak parányi Macedoniája.

Kapkodva jött tehát nekik a 48-as balpárt, ép a legjobb időben, mert az alkalom nagyon is népszerűnek látszik és kínálva kínálja magát az egyéni érvényesülésre.

A függetlenségi párt eladta a nemzet gazdasági önállóságát, eljásztotta a nemzeti jegybankot, nemcsak megszavazta, sőt fel-emelte a kvótát, most pedig — rettenetes még csak hallani is — szigorítják a képviselőház házszabályait.

Ők, a disszidensek, a 48-as szélbaliak volnának tehát azok a libák, akik szerterődésnek a három halom és négy folyam vidékein: hogy gágogásukkal országos zsvajt csapva, megmentsek a magyar nemzeti függetlenségnek capitoliumát.

Nyugodtan nézünk a politikai kaland elé. Mert kaland ez csupán, melyre a vállalkozót nyughatatlan vérmérséklete izgatja. Kaland, mely nélküli a komolyságnak még csak látszatát is.

Mert hiszen minden politikai mozgalomnak, minden társadalmi fejlődési irányzatnak azok adják meg a színét, jellegét, karakterét, megbízhatóságát és hitelét, akik azt irányítják. Tehát a disszidens pártnak is. A vezérek.

A nemzetnek óriási nagy többsége és ebben a nagy többségben mi is Kossuth Ferencet választottuk és valjuk vezérünk gyanánt. Nagy időket élünk, a jelen méhében rejti az új Magyarországnak minden oly intézményét, melyre nemzeti önállóságunk és függetlenségünknek szilárd épületét felépíteni akarjuk. Tisztogatjuk a nemzet testét azoktól a fekélyektől, melyek a lealkonyodott szomorú emlékü korszakok alatt oly pusztító nagy erővel ellepték. Kioperáljuk a rákfenét és nem baj az, ha a kés az elevenbe is bele vág, az életnek ereje begyógyítja az elevenen ejtett sebet, de ha kiméletesek vagyunk: a beteg hamar elpusztulhat.

Gyomlálnunk kell a nemzetnek virágos kertjét, hogy bele vethessük a nemzeti jólétnek magvait, a disszidens szélbaliak pedig tele akarják szórni azt az egyenletlenség dudvájának magvaival; leszedni akarjuk a nemzeti épületnek korhadat tetőzetét, hogy ne háborgassa nyugalmunkat és ne zavarja a nemzeti munkát a bécsi szél és a disszidens szélbaliak sztrájkra izgatják a nemzetnek lelkes munkásait, sárkány fogakat dobálnak szerterészt, hogy a népet vezéreikkel összeveszítsék és elrabolhassák — az üres népszerűségnek colchisi aranygyapját.

Kalandos vállalkozás, mely bele fullad a közvetlenségnek gunkacájába. Debrecen népe ismeri a kaland hőseit. Nem tagadom: vezéreknek valók, legalább mind azoknak, akiknek épen ily vezérek kellene: nagyon jók.

Dr. Varga Lajos.

Sirolin

*Emeli az étvágyat és a testület, megszűnteti a köhögést, váladekot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4.— korona.

Az utolsó mohikánok.

A obstrukció haldoklása.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 20.

Az obstrukció veszteségeket szenvedett: Farkasházy Zsigmond és Bozóky Árpád ma nem jelentek meg a Házban s ezzel elestek a zárás jogától. Ez körülbelül egy nappal kurtítja meg a vitát.

Az ülésen, melyen Justh Gyula elnök, Mezőfi Vilmos élt elsőnek a zárás jogával. Andrassy beszédével foglalkozott, mely furesán karakterizálta a politikai következetességet. A függetlenségi párt természetesen örül annak az elméletnek, hogy az elvűség nem erény. Furesa, hogy legnagyobb politikusaink: Széchenyi István, Kosuth Lajos, Irányi Dániel következetesek voltak egész életükben. A szociálisták a belügyminiszter engedelmé nélkül is be fognak kerülni a képviselőházba, mert a népakaratot most már nem lehet elnyomni. A revízió hívei Angliára hivatkoznak, Angliában az elnöki állás életfogytig tart, 120,000 korona a fizetése s így szinte emberfölötti a pártatlansága. A kormány pressziója alól tehát ment. Ha Justh Gyula örökké élne és elnök maradna, belenyugodnék az elnöki hatalom kitágításába. Így azonban kéri ellenindítványa elfogadását.

Pilis István: Helytelennek tartja, hogy a nemzetiségeket általában hazaellenes elemeknek tüntetik fel. Végre is ők élő törvény végrehajtását követelik. Andrassy következetlenségi elméletét történeti adatokkal cáfolja. Először meg kell csinálni a választói reformot s azután beszélhetünk házszabályrevízióról.

Az elnök: Következik?

A jegyző: Farkasházy Zsigmond!

Nagy György: Sajnos, nincs itt!

Polit Mihály: Ellenindítványát okolja meg.

Polit Mihály bőven foglalkozik a nemzetiségi kérdések s a népiskolai törvényről beszél.

Az elnök: Ez nem függ össze a házszabályrevízióval. Ha így folytatja, megvonom a szót.

Polit Mihály: A horvát választásokról szól.

Az elnök: Ha így folytatja, megvonom a szót.

Polit Mihály: Kéri a Házat, hogy a tárgytól eltérhessen.

Fenyvesi Soma: Hadd szavaljon az öreg!

A Ház az engedélyt megadja.

Polit Mihály: A demokrácia elveit fejtegeti és itt újra eltér a tárgytól.

Az elnök: Utoljára figyelmeztetem!

Polit Mihály: Befejezi beszédét azzal, hogy ha nem lesz béke a nemzetiségekkel s a horvátokkal, katasztrófabá megy az ország.

Az elnök: Követhetik?

A jegyző: Pető Sándor! (Felkiáltások: Nincs itt!)

Az elnök: Az ülést félegykor tíz percre felfüggeszti.

Béke a munkásbiztosítóban.

A debreczeni orvosszövetség és a munkásbiztosító pénztár.

— március 20.

Tegnap tartotta meg orvos szövetségünk rendkívüli közgyűlését, melyen egyhangulag elfogadták a kiküldött 5-ös bizottság és a pénztár elnöksége között létrejött megállapodásokat.

Ha a jelek nem csalnak, e megállapodás hivatva lesz a régi vajudó, szinte kínos egyenlenségnek a pénztár és az orvosi kar között véget vetni és az annyira kívánatos összhangot, mely egyedüli záloga ama mun-

kás jóléti intézmény prosperálásának, megteremtteni.

A mult év április havában az új munkásbiztosító törvény országgyűlési tárgyalása alkalmából én szövegeztam fel karunkat tömörítésre, hogy az új törvény által teremtett helyzet készületlenül ne találjon bennünket.

A törvényben is sajnálatos mellőzésével szövetségünk óhajainak, több reánk nézve sérelmes rendelkezés iktatott és még több fölötté szükséges csaknem életbevágó intézkedés, így, hogy egyebet ne említek, az orvos-kérdés rendezése" pedig elmulasztott, kihagyatott.

Már a törvény bizottsági és még inkább képviselőházi tárgyalása ama célnak sejtette, hogy itt kari érdekeinket figyelemre se méltatva, rólunk, nélkülünk akarnak ily nagy, országos fontosságú társadalmi humanitárius szervezetben aminő az országos munkásbiztosító pénztár, intézkedni.

Felémeltük hát tiltakozó szavunkat és kivált én e lap hasábjain szakadatlanul azért küzdöttem, hogy a törvény hiányai legalább a végrehajtási rendeletben pótoltsanak. Sajnos mindhiába.

A tájékoztatás által félrevezetve, fent mereven elzárkóztak karunk jogos és méltányos kívánalmaitól.

Mi itt következetesen megmaradva amaz elvi alapon, hogy az ily nagy horderejű társadalmi humanitárius alkotás, melynek első és legfontosabb tényezői a lelkiismeretes orvosok kell hogy legyenek, csakis minden érdekelt tényezőnek jogos és méltányos igényeinek lehető kielégítéséből fakadható egyetértő, fardhatatlan munkásságával tartható fön és csak így csakis így teljesítheti messze kiható, fontos misszióját; szóban és írásban ebben az irányban küzdöttünk igazainkért.

Küzdelmünk nem volt meddő, mert mint a tegnapi létesült megegyezés igazolja, a helybeli kerületi munkáspénztár elnöksége helyes érzéssel felismerve, miszerint a vezetése alatt álló pénztárnak és tagjainak a munkásságnak érdekei azonosak a mi jogos kari érdekeinkkel, mellénk csatlakozott és megállapodásra jutott vezetőinkkel, sőt tőle telhetőleg ígerte e megállapodások felső sankciójának kieszközölését.

A helyi pénztár vezetőségének emez elhatározását csak dicséret illetheti és én, mint talán leghevesebb ellenfele elsőnek, hajtom meg előttük zászlómat.

Nem is kéllam, hogy ott fenn örömmel fogják fogadni a debreceni békét. Hiszem és remélem, hogy nemcsak sankciót nyer ez ott fenn, de nagyban hozza fog járulni e kérdés országos rendezésének mielőbbi sikeres megoldásához.

Itt mindenki derekasan megállotta helyét a harcban, mert mindenki át volt és van hatva az 1907. XIX. törvénycikk nagy társadalmi humanitárius fontosságáról, tehát az separatisztikus érdekeknek el kellett hallgatni a nagy összérdekek előtt: azért lett sikeresen befejezve a harc, sérültek és legyőzöttek nélkül valamennyi küzdő fél legteljesebb melegegésére megkötvé a béke.

Ez a helyes, ez a kívánatos is, tehát fel sem tehető, hogy e megállapodást bármely oldalról megmásítani próbánák.

A munkásság milliós és országos közegészségügyünknek nagy vitális érdeke, hogy ez ne történjék, mert nehéz lenne annak odiumát viselni, ami ebből következne.

Dr. Burger Péter.

A debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága tegnap délután tartott ülésén foglalkozott véglegesen az orvos-szövetség és a pénztár igazgatósága által kiküldött bizottság tárgyalásainak eredményével s közös bizottság által hozott határozattal.

Az igazgatóság a muukálatokat némi módosítással elfogadta és elhatározta, hogy azt pártolólág terjeszti fel az országos pénztár igazgatósághoz. Az igazgatóság által hozott módosítás a régi pénztári

orvosok jogainak erősebb biztosítására és a fegyelmi tanács elnöki állására vonatkozik, mely utóbbira nézve kimondta az igazgatóság, hogy a fegyelmi tanács elnöke mindig a pénztár elnöke legyen.

Az igazgatóság a specialista orvosok ügyével is foglalkozott, amire nézve az orvos-szövetség javaslatot nem terjesztett elő. Az igazgatóság úgy határozott, hogy a specialista orvosok a pénztári orvosok közé beillesztendők, de illetményeiket csak akkor állapítják meg, ha az iratok az országos pénztár igazgatóságától visszaérkeznek.

Ezzel az orvosszövetség és pénztár közt felmerült ellentétek bizonyára tökéletesen elsimulnak.

Vándor előadás Debrecenben.

A molnárok előadása.

— március 20.

A magyar molnár ipar fejlődése az utóbbi időben nemcsak megállt, hanem hanyatlak, visszafelődik. Ezen a szomorú állapotban akar segíteni a molnár ipar érdekeinek néhány lelkes védelmezője és országos mozgalmat indított az országos molnár egyesület és egy szakiskola felállítására iránt. E célból országsszerte vándorelőadásokat tartanak, melynek sorozatát Debrecenben kezdik meg március 29-én.

A vándorelőadásra a következő meghívót kaptuk:

A Magyar Molnár szerkesztősége folyó évi március hó 29-én, vasárnap délután két órakor Debrecenben, a városháza tanácstermében tartja első vándor előadását, melyre a malomipari érdekeltséget kivétel nélkül, valamint a nagyközönséget tisztelettel meghívja.

Az előadás tárgyai: Az új ipartörvényjavaslat ama sérelme, mely a malomipart nem sorolja a képesített iparok közé. — A hengerszékek és egyéb malomgépek kezelése. — A nyersolaj-tüzelésről. — A tisztességtelen verseny (csúvározás) elleni akció. — A Magyar Molnár-Egyesület megalakításának tervezete és — A Molnáriskola szükségessége.

Az előadás hallgatása díjtalan. Ismerkedés délelben a Bika-szálloda nagy termében.

Tisztelettel:

Magyar Molnár szerkesztősége.

A Csokonai-kör felolvasó ülése.

Nil Debrecenben.

— március 20.

A Csokonai-kör, Debrecen ezen legelőkelőbb kultur egyesülete mindinkább hatalmas tényezőjévé kezd válni a közművelődésnek, amellelt az irodalmat és költészetet népszerűsíti és ápolja a Csokonai kultuszt. E nemes cél érdekében honosította meg a Csokonai-kör a felolvasó üléseket, melyeket mindenkor a magas színvonal jellemez.

A Csokonai-kör márciusban is megtartja rendes havi felolvasó ülést, még pedig oly műsorról, amely előre felköltheti a művelt közönség érdeklődését.

Dr. Pap Károly az akadémiának új irodalomtörténet tanára fog Petőfiéről szóló tanulmányt bemutattani.

Könyves Tóth Kálmán és Szávay Zoltán, az ifju gárda tagja pedig költeményeket fognak felolvasni.

Azonkívül a Csokonai-körnek ez alkalomra is lesz vendége, a Nil irói neven ismert Dapsy Gizella, aki néhány mély érzésű verset hoz hozzánk.

A felolvasó ülés iránt, bár a meghívók még nincsenek kibocsátva, már is nagy érdeklődés nyilvánul meg és különösen a hölgytársadalom körében nagy érdeklődéssel várják Nil lejövetelét.

Utazás Nagy György körül.

A M. I. T. nyilatkozata.

— március 20.

A disszidensekkel, illetőleg — névmagyarosításuk szerint — a balpárti képviselőkkel kacérkodó helyi lapok mindenáron már eleve nagy sikereket akarnak csinálni Debrecenben a balpártnak. Ezért minden kis politikai vagy társadalmi mozgalmat egyenesen a disszidensekhez való csatlakozásnak minősítenek. Így jártak el a főiskolai ifjúsággal, illetőleg a főiskolai Magyar Irodalmi Társulattal is és fenn hirdették, hogy a vasárnap Debrecenbe érkezőt balpárti Nagy György képviselő az ifjúság lelkesen fogja ünnepelni.

Ennek a merő kombinációnak élénk cáfolatául a főiskola Magyar Irodalmi Társulata a következő nyilatkozatot juttatta szerkesztőségünkbe:

Nyilatkozat.

Több debreceni napilapnak ama téves híradása folytán, mintha a főiskola Magyar Irodalmi Társulata a jövő hét folyamán városunkban időző disszidens képviselőket érkezések alkalmával demonstrációs színezettel üdvözölni akarná, továbbá mintha azok egyikének ez alkalomból a társulat disztagsági oklevelét hasonló jelleggel adná át, kijelentjük, hogy eme hírek nagyon tévesek és félremagyarázóttak.

A M. I. T. mint testület, a disszidens képviselőket illető demonstrációban egyáltalában részt nem vesz, nem is vehet; ami pedig a disztagsági oklevelét illeti, a tény az, hogy társulatunk a múlt év májusában oratóriumunk emléktáblájának leleplezése alkalmával Nagy György országgyűlési képviselőt disztagságának választotta s itt mostani időzése alkalmából megragadva az alkalmat, minden demonstrációs színezet nélkül fogja azt nevezett képviselő ur kezéhez eljuttatni.

A Magyar Irodalmi Társulat
Elnöksége.

A „felségsértő” Rác Károly.

Kossuth Ferenc és a cigányprimás.

— március 20.

(Saját tudósítónktól.) Kevesen tudják még Debrecenben is hogy a kedvelt cigányprimás, Rác Károly jó tizenhárom esztendővel ezelőtt egy rendkívül érdekes felségsértési pörnek volt a szereplője. Rác Károly jó mélyen eltemette magában ezt az érdekes esetet, de most kihámozta belőle egy fürge aradi újságíró. Rác Károly ugyanis pár

napig Aradon muzsikált bandájával és ott az idegen városban már nem állotta meg, hogy el ne mondja életének ezt az izgalmas mozzanatát.

Tizenhárom esztendővel ezelőtt ugyanis az akkor Magyarországra érkezett Kossuth Ferenc tiszteletére Debrecenben országos hírű bankettet rendeztek. Ott volt a magyar politikai élet minden számottevő egyénisége. Az első felkösztöntőt Könyves Tóth Kálmán református lelkész mondta a királyra. Alig fejezte be beszédét, a háttérben rázendített Rác Károly cigányprimás bandája erre a kedves dalra:

„Jaj de huncut a német!”

Lett ebből nagy kavardás. Rác Károlynak persze azonnal távozni kellett a teremből és rögtön más bandát állítottak be, a banketen jelenlevő szabadelvű párti politikusok direkt kívánságára. Az akkori kormány lapjai botrányosnak találták az ötletes cigányprimás cselekedetét és a királyi ügyész, — az „ön ügyészeim” típusa — felségsértés miatt megindította Rác Károly ellen a vizsgálatot. A főtárgyaláson a cigányprimás ezzel védekezett:

— Rossz volt a terem akusztikája és így nem hallottam, mit beszél Tóth Kálmán tisztelendő ur. A „Jaj de huncut a német” nótát nem akartam összeköttetésbe hozni a mi felséges királyunkkal, akit az Isten addig éltesen, amíg minden jó magyar kívánja.

A királyi ügyész azonban ezzel nem elégedett meg, hanem kiakarta puhatólni: vajjon csakugyan rossz-e a terem akusztikája? (Neki mindenáron cigánypecsenye kellett.)

A bíróság erre bizottságot alakított, amely megvizsgálja a szobában lévő terem akusztikáját. A bizottság — jobbra igazi függetlenségi polgárok voltak — fél napig ordított a bankett-teremben az akusztika kipuhatólása céljából. És ugy találták, hogy az akusztika csakugyan rossz, amely miatt Rác Károly tényleg nem hallhatta meg a terem másik végében a Tóth Kálmán szónoklatát. Így sikerült a cigányprimásnak megszabadulni a felségsértési pörtől, amelyet egy nóta miatt indított ellene a tulbulgó ügyész.

Világjáró diákok Debrecenben.

Gyalog Európán keresztül.

— március 20.

(Saját tudósítónktól.) Két romániai, bukaresti jogász tartózkodott az elmúlt napokban Debrecenben ahol megfordultak kávéházakban, hivatalokban mindenütt élénk felhívást keltettek. A szimpatikus megjelenésű fiatal emberek izléses turista-ruhába voltak öltözködve; mellükön román nemzeti színű szalag volt látható, mindkettő kabátján, a gomblyukban pedig egy jelvény, a magyarországi szociáldemokrata-párt ismeretes jelvénye.

A két román jogász középeurópát járja most be — gyalogszerrel. Bukarestből még 1906. júniusban elindultak s miután Bukovinán, Morvaországon, Csehországon és Németországon keresztül Franciaországba, ennek fővárosába, Párisba jutottak, onnan Svájcra, Olaszországra és Alsó-Ausztrián keresztül hozta ide őket az utjuk Debrecenben.

Ennek a nem mindennapos turista-kirándulásnak igen érdekes előzménye van. Egy bukaresti sportegyesület 20.000 frankba fogadott egy párisi sportegyesülettel, hogy kiállít a maga kebeléből két tagot, akik két év alatt begyalogolják egész Középeurópát. Ezt a fogadást tartja — még pedig ugyancsak eredményesen — a most Debrecenben járt két román jogász. Egy könyvet visznek magukkal, melyet mindenütt láttatmoznak.

Debrecenben a könyvet a rendőrfőkapitányságon láttatmozták. A két diák aztán sorra járta a kávéházakat és 10—20 fillér ellenében osztogatták fényképeiket.

Az utazásra kiszabott két év ez év júniusában jár le, ekkor ismét Bukarestben kell lenniük az érdekes turistáknak.

A bukaresti ifjak azt mondják, hogy ők szociáldemokraták és a román nemzeti jelvényt csak azért viselik, hogy ahol megfordulnak, ebből megtudhassák, hogy ők hova valók. Basile Jonesco és Costica A. — Így hívják a két romániai ifjut — reggel tovább gyalogoltak Erdély felé.

Hamis pénzek forgalomban.

Hajdumegyében van a gyár.

— március 10.

(Saját tudósítónktól.) Többször irtunk már arról, hogy az utóbbi időben rengeteg hamis pénz került forgalomba Szabolcs- és Hajdúvármegyébe. A rendőrség a csendőrséggel együttesen széleskörű nyomozást rendelt el ez ügyben, de mindeddig eredménytelenül, csupán annyit birtak megállapítani, hogy a pénzgyár valahol a megyében létezik.

A hamis pénzek koronákból és forintokból állnak, amelyek rendkívül ügyes utánzatok és csakis a csengésről lehet felismerni, hogy hamisak.

A nyomozásnak mindössze anynyi eredménye lett, hogy az ügyes gazemberek mikor látták, hogy Hajdúvármegyéből az erélyes nyomozás miatt már kifelé jár a rudjok, kapták magukat és átirándultak Szabolcsvármegyébe és ott értékesítik hamisítványaikat.

Mártonfalváról jelentik nekünk, hogy ott egy gazdánál helyeztek el 200 drb hamis 2 koronás ezüst pénzt, amelyért nagyobb vásárlásokat eszközöltek. Tóth Mihály, akit így megkárosítottak, csak másnap vette észre, hogy a kétszáz forint, amit kapott két fillért sem ér.

Feljelentésére a csendőrség most megindította a nyomozást, ugyszintén értesítette a vármegye összes csendőrőrszeit a csalásról.

A pálinka következményei.

Egy deliriosus rémlettel.

Üti- veri az apját.

— március 20.

(Saját tudósítónktól.) Van a Homokkert II. járásában egy szatócs üzlet, id. V. G. kereskedő tulajdonában. V. G. kis boltoskaja üzleti nyelven szólva jól megy, szerencséje van vele, tisztességes megélhetést nyújt számára.

Amilye szerencsés V. G. az üzletével, olyan szerencsétlen a családjával. Feleségét ezelőtt pár héttel vesztette el s egyetlen fia pedig, aki delirium trémenszben szenved, — folyton az édes apja vagyonára, életére tör.

A fiu, ifj. V. G. fiatal ember, alig 20 éves, de nagy, hatalmas termetű. Dacára fiatal életének az elmúlt két-három év alatt annyi pálinkát összeivott, hogy nemrégiben a delirium trémensz felreismerhetetlen jelei mutatkoztak rajta.

Mint minden deliriosusnak, úgy ennek a fiatal embernek is van rögeszméje. Azt hiszi: — az apja ki akarja ragadni, el akarja venni minden vagyonát, anyai örökségét is. Ettől a rögeszmétől a szerencsétlen fiatal ember sehogy sem bír szabadulni s deliriumában az édes apja életére tör.

Többször megesett már, hogy ifj. V. G. pálinkára való pénzt követelt az apjától s a mikor az néki adni nem akart, ütni verni

kezdte s bántalmazta mindaddig, amíg vagy pénzt kapott, vagy a szomszédok el nem távolították.

Ez az eset tegnap estefelé újra megismétlődött. Ifj. V. G. ismét pénzt követelt s amikor édes atyja az első szóra nem vette elő pénztárcáját, rátamadott. Először csak az öklével ütötte, majd bottal kezdte verni. A verekedés hevében mindinkább ingerült lett s végül vasdarabokat, az üzletben levő súlymérő vasakat kezdte édes atyjához dobálni.

Mikor aztán pénzt így sem tudott kiérőszakolni, előrántotta bicskáját s azzal több helyen megszurta az édes atyját. Talán még súlyosabb sérüléseket is ejtett volna rajta, ha az összeszaladó szomszédok meg nem fekezik a most már dühöngő fiatal embert.

Ezt a tegnapi súlyos esetet már nem bírták a szomszédok szó nélkül hagyni s beküldték a kereskedő testvérbátyját, hogy tegye meg a szerencsétlen fiatal ember ellen a feljelentést.

Be is jött, elment a mezőrendőrségre s ott elmondta a fentieket. Panaszát írásba foglalták s gondoskodtak róla, hogy a szerencsétlen fiatal embert, mint közveszélyes beteget ártalmatlanná tegyék.

Színház.

MŰSOR:

Pénteken: Idegesek színmű „B” bérletben.

Szombaton Varázskeringő operette „C” bérletben.

Vasárnap délután Sulamith operette bérlet-szünet.

Vasárnap este A császár katonái dráma kis bérlet.

* **Katalin.** Tegnap este ezt a kedves fülbemászó zenéjű operett adták újból. A címszerepet Zilahyné S. Vilma kreálta. És a tegnap esti előadás egytel szaporította azoknak a sikereknek a számát, melyet úgy a vidéki, mint a fővárosi színpadokon ért el Zilahyné a Katalin alakításával. — Germain szerepét Lónyai Piroska adta, aki betétül ismét elénekelte Tatay Zoltánnak, városunk fiatal zeneszerzőjének „Vágyak, álmok, reménységek” című műdalmát. E valóban szép dalt a közönség tapsainak engedve meg is ismételte Lónyai. Játsoztak még Zsigmondy Anna, Polgár Sándor stb.

* **Idegesek.** Sardou Viktor, nagynevű francia színműíró kiváló műveinek egyikét, az Idegeseket adják ma este. A vigjáték minden mozzanata derűtségre kelti a közönséget. Az előadás kitünőnek ígérkezik, mert a szereposztás elsőrendű s minden egyes szereplő egyéniségéhez mérten a legnagyobb gonddal lett kiosztva. A főszerepeket Szabó Irma, Báthory Mária, Szakács, Bérczy, Terney, Békés, Ligeti, Tallián játsozzák.

* **Varázskeringő.** Ez a nagyszerű operette kerül szombaton 19-edszer előadásra, amely minden előadásával általános tetszést aratott és élénk érdeklődést keltett a közönség körében. A szereplők ugyanazok, mint a premier alkalmával.

* **Vasárnapi előadások.** A vasárnap délutáni közönség élvezetes előadásnak néz elébe a Sulamith zsidó dalmű előadásával, amelyben a fő női szerepet Zilahyné adja. — Este a nagyszerűeket elért Császár katonái című dráma kerül negyedszer előadásra, ugyanazon szereposztással, mint az előbbi előadások alkalmával.

VILLAMOS SZÍNHÁZ

Az Uranus mai tanulságos ismeretterjesztő új műsora. Este 6, 7, és 8 órák: 1. Gyarmatügyi kiállítás (látványos). — 2. Kedélyes művészek (bohózat). — 3. Népélet Tirolban (ismeretterjesztő). — 4. A néma kis leány (tragikus). — 5. A csoda

hangszer (mulatságos). — 6. Lovagló iskola Saumurban (katonai kép). — 7. A tulipán (gyönyörűen színezett fantasztikus). — 8. Egy szerencsétlen életmentő (szenzációs életkép). A 9 óras előadás musora ugyanez, melyet aztán a következő vitetett álló képek sorozatai követnek. Német, Francia, Spanyol, Olaszországi, schweizi és tiroli, chinai és japáni, amerikai városok és látványosságok. A nagy Óceán (tengeri élet). Összesen 150 drb kép. Műsorváltozás fenntartva. A 6, 7 és 8 óras előadások helyarai mint rendszeren. A 8 óras előadás, mely 11-ig fog tartani helyarai: Páholy ülés 150 korona, zártszék 120 korona, I. rendű 90 fillér, II. rendű 60 fillér, III. rendű 45 fillér. Tisztelet- és bérlet-jegyek a 9 óras előadásra nem érvényesek. Holnap szombaton ugyanez. Jegyek délután 5 órától előre válthatók a pénztárnál.

— **Pályázat tanítói állásra.** A hajduböszörményi ref. egyház pályázatot hirdet egy fitanítói állásra. Az állás javadalma: I. Kétszáz korona egyházi pénztárból évnegyedenként előre fizetve. 2. Nyolcszáz korona állami fizetékigézésítés. 3. Korpótlék az 1907. évi XXVII. t. c. 3. §-a szerint. 4. Lakbér kétszázötven korona, egyházi pénztárból évnegyedenként előre fizetve. Pályázatok március 21-ig adhatók be.

A hadházi virtus.

Leverték az éjjeli őrt.

— március 20.

(Saját tudósítónktól.) A közbiztonságot nem nagyon tisztelik Hajdubádon, hol a legényvirtus ugyszólván kizárólag abban merül ki, hogy ki hány rendőrt vagy éjjeli őrt támadott meg s vert el.

A virtus illetlen való megnyilvánulásának ismét áldozata van. Egy éjjeli őr esett áldozatul hivatásának, aki akár hónapokig nyombatja az ágyat, azért, mert nem választott jobb foglalkozást a Hadházon való éjjeli őrszolgálatánál.

Kiss Bálint hadházi éjjeli őr a múlt éjjel rendes őrszolgálatot teljesített egyik társával, mikor utközben egy duhajkodó, ordító ittas kompániával találkozott. Az éjjeli őrok kötelességszerűen megállították a duhajkodókat, akik közül az egyik hirtelen Kiss Bálintra vetette magát és úgy az utca közepére csapta, hogy a szerencsétlen ember eszméletlenül terült el a földön.

A véres tett láttára a duhajkodók elmenekültek, de a csendőrök kiderítették az éjjeli őrt támadóját Fazekas Imre földmivelő, hadházi lakos személyében. Kiss Bálint állapota súlyos, a szerencsétlen ember vállkulcsonttörést is szenvedett és csak hosszas orvosi ápolás adhatja vissza az életnek.

Tegnap érkezett be ez ügyben a nyomozó csendőrök jelentése az ügyészséghez, mely hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés büntetése miatt indította meg Fazekas Imre ellen az eljárást.

Roham egy pincér ellen.

Izgalmas jelenetek a Széchenyi-utcán.

Az őrmester és a pincér.

— március 20.

(Saját tudósítónktól.) A Széchenyi-utcán lakók izgalmas jeleneteknek voltak szemtanúi tegnap délelőtt. Egy huszárorrmester scenirozta a jeleneteket, melyeknek igen könnyen véres következményei lehettek volna, ha a dolog nem a véletlen, hanem a szóban forgó huszárorrmester brutalitásán mulik.

Az eset egyik szereplője Kövesdi Gábor pincér, a másik Herczegh János a 2. honvédszázados őrmestere. Az őrmester un reggel kilenc óra után kilovagolt a Széchenyi-utca végén levő laktanyából és őrült sebesen vágatott fel a Széchenyi-utcán, miközben majdnem legázolta az uttesten éppen

keresztül haladó Kövesdi Gábor pincért, aki postakerti lakására igyekezett.

A pincér látván, hogy milyen veszedelmes helyzetből került ki, hangosan utána kiáltott az őrmesternek, hogy lassabban lovagoljon, mert így mindenkit legázol. Ez módfelelt feldühösítette az őrmestert. Hogy meri egy cibil kritizálni az ő lovaglását. — Ezért tehát éktelen káromkodások között visszafordította a lovát és egyenesen rálovagolt a pincérre, aki azonban észrevette a dolgot és felszaladt a gyalogjáróra. De így sem menekülhetett.

Az őrmester felsarkalta a lovát a gyalogjáróra, honnan riadtan menekültek a járókelők. A harcias hadfi azonban megjárta. Az aszfalt burkolaton a ló elvágódott és lovasát maga alá temette.

Ez a baleset még jobban fokozta dühét a harcias őrmesternek. Nagynehezen lábra állította lovát és tovább kezdte üldözni a pincért, ki végre is kénytelen volt bemenedülni a Széchenyi-utca 47-ik szám alá, hol elrejtőzött. A házban lakók nem csekély rémületére az őrmester ide is bevágatott és kivont karddal követelte, hogy teremtsék elő azt a „hencegő cibilt.”

Végre is rendőroket hívtak, kik nagynehezen lecsillapították a dühöngő hadfit és előállították a rendőrségi központra, honnan kellő igazolás után szabadlábra helyezték, de az eljárást megindították ellene közbiztonság elleni kihágás címén.

Az ügyet egyébként átteszik a katonai hatósághoz.

Pártunk utcai elnökei és eljáróit felkérjük, hogy e hó 21-én, — szombaton reggel a pártkör helyiségében (Csapó-utca) délelőtt 9 órákor megjelenni sziveskedjenek.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépés-folyosóján. Telefon 412 ...

Dr. Kovács István temetése.

— március 20.

A részvét impozáns megnyilatkozása mellett helyezték örök nyugalomra tegnap dr. Kovács István róm. kath. lelkész hült tetemeit. Az az általános és mély részvét, mely a temetésen megnyilvánult, mutatta, hogy mi volt ez a fiatal pap Debrecen társadalmának, miye volt hívének.

Régen láttunk olyan gyászompát, melyen a részvét meghatóbban, közvetlenebbül nyilatkozott volna meg, mint ennek az egyszerű papnak a temetésén, mely fényes egyházi szertartások között folyt le.

Reggel nyolc órák már óriási tömeg lepte el a Szent-Anna-utcai plébánia környékét: csak igen kis számú tömeg jutott be az udvarra, hol a ravatal volt felállítva, megszámlálhatatlan koszoruktól és virágcsokroktól körülvéve.

Az egyházi szertartás 9 óra előtt kezdődött, amikor Gróh Ferenc beszentelte a koporsót. A Circum dederunt kezdetű gyászenek felhangzása után egy szem sem maradt szárazon. Könnyezett ott mindenki.

Végtelenül megható volt, mikor a szertartásokat végző papok szeméből is könnyeket csalt ki a fájdalom, ifju papársuk halála felett, akit ott gyászolt a ravatal mellett sok-sok tanítványa.

Aztán a gyászkocsira tették a koporsót és megindult a szomorú menet a kátho-

likus templomba, hol a koporsót égő gyertyák között a szentélyben helyezték el. A gyászmisét Gróh Ferenc prépost, plébános celebrálta, fényes hat papos segédlettel. A mise alatt a kóruson a Szent László dalegyet és a Svetits-intézet énekkara adott elő felváltva nagyon szépen néhány gyászéneket.

A mise után a gyászmenet a Szent Anna-utcai temető felé fordult. A gyászmenetben résztvettek a zárda összes növendékei, osztályonként tanárnők vezetésével, a debreceni papság, a kegyes tanítórend tagjai csaknem teljes számmal és még társadalmi életünk több neves alakja. Képviselve volt a debreceni 61. és 39. gyalogezred, amely ezredeknek az elhunyt lelkésze volt.

A temetőben a kápolna közelében helyezték sírba a koporsót rövid szertartás után. A sírt még most csak egyszerű kereszt jelöli, de papársai rövidesen díszes sírkövet állítanak emlékére.

Lopás a Stern-gyárban.

A munkavezető pénze.

— március 20.

(Saját tudósítónktól) A Stern-féle kegygyárban a napokban rejtélyes betöréses lopásnak jötték a nyomára. Nagy Lajos munkavezető bezárt íróasztalát reggel felnyitva találta és az abban elhelyezett több száz korona készpénz eltűnt.

A károsult munkavezető azonnal feljelentést tett, de a nyomozást nagyon megnehezítette az a körülmény, hogy a munkavezető szobájában naponként nagyon sok ember, a gyárban alkalmazott munkás s más idegen fordul meg és a tolvajnak, ki bizonyára előre készült a lopásra, csupán pár percre volt szüksége, hogy bűnös szándékát végrehajtsa.

A nyomozó közegek a munkások körében kezdtek puhatólódzni és egyik munkásnál találtak is egy kulcsot, mely teljesen beillett a kifosztott fiók zárjába.

A gyanúsított ember azonban tagad mindent és azt állítja, hogy a kulcsot valaki bosszúból csempészte hozzá, hogy a lopás gyanújába keveredjen. A szóban forgó munkásemberről nem is tételezi fel senki, hogy lopásra vetemedett volna, mert a gyárban, hol hosszú ideig dolgozik, mindenki tisztességes, becsületes embernek ismeri.

Munkástársai is annyira felháborodtak emiatt, hogy a nyomozó közegeket egyesek, mikor kintjártak, meg akarták támadni, csak a leghiggatabb elemek rábeszélésére teettek le végzetes szándékukról. Ezeket tekintve a nagyobb bajok elkerülése végett a károsult munkavezető visszavonta feljelentését.

— **Kossuth Lajos halálának évfordulója.** Március 20. van ma. Kossuth Lajos halálának újabb évfordulója. Nagy hallhatatlanunk hunyta le most 14 éve éjjel 11 órakor örök álmra szemeit. Nem volt még a magyarnak olyan gyásza, nem sirt még az ország annyit, mint akkor. Gyászba borult akkor minden magyar lelke s a mélységese gyász, a kegyeletes fájdalom azóta esztendőről-esztendőre csak nőtt, csak átértettebb és bensőbb lett. De így van ez rendén. Kossuth Lajos apja volt ennek a nemzetnek, diadalmas hőse volt Magyarország újjászülésének. Tartozik is neki minden magyar ember azzal, hogy halála évfordulóját, habár csak szívében is, gyászünnep napjává tegye.

— **Katonai utóállítás.** Katonai utóállítás volt tegnap a Pavillon laktanyában, mely alkalommal két katonát elbocsátottak, egy apát pedig keresetképesnek nyilvánítottak.

— **Fényes nász.** A következő családi értesítést vettük: Trakostyáni Draskovich Amálie grófné tudatja unokájának néhai gróf Draskovich Ottó volt főrendiházi tag s nagybirtokos és néh. neje Draskovich

Anna grófnő leányának: gr. Draskovich Leonardának eljegyzését Háromszéki Szotyori Nagy Géza úrral.

— **A tanács tisztelgése a polgármesternél.** A városi tanács a József nap alkalmából tegnap délelőtt testületileg tisztelt Kovács József polgármesternél, akit Vecsey Imre főjegyző üdvözölt s telmácsolta a tisztikar szerencse kívánatait. A polgármester meghatva köszönte meg a tisztikar jó kívánatait.

— **A gyermekvédő-liga értekezlete.** A gyermekvédő-liga helybeli csoportja Weszprémy Zoltán főispán elnöklété alatt vasárnap délelőtt 12 órakor értekezletet tart a vármegyeház nagy termében.

— **A polgári leányiskola hangversenye.** A helybeli izr. polgári leányiskola hangversenye, amelyről szóló tudósításunk lapunk tegnapi számából helyszüke miatt kimaradt, rendkívül fényes sikerrel zajlott le a Bika szálloda dísztermében, amelynek minden talpalatnyi helyét elfoglalta a természet szorongásig megtöltő intelligens közönség. A páratlan nagy siker a pompásan összeállított műsoron kívül a kitűnő rendezésnek köszönhető, melyben a főderem Kardos Albert dr., az intézet volt igazgatóját s az intézet tanítónőit karát illeti, akiknek büszkeségére szolgálhat, hogy a hangverseny az ideig farsang egyik legsikerültebb, legkedveltebb estélye volt. A remek műsort Gál Zoltán igen szellemes prólogja nyitotta meg, ami után két bájos leány, Kende Paulának és Weisz Ilonának ügyes zongorajátéka következett. Kellemes derűs hangulatot kellett Fenyő Katalin a Lámpaláz című monológ előadásával és sok tapsot aratott Ehrenfeld Flóra ügyes szavatelával. Frappáns sikerrel adtak elő egy kedves kis vígjátékot Bodnár Emilia, Lichtmann Anna, Grünbaum Margit, Polgár Katalin, Faragó Julia, Kenyeres Margit, Fischer Margit, Fülöp Anna, Kende Paula, Wiedner Sarolta és Klein Margit. Majd a virággavottot mutatta be egy sereg bájos leány sok, sok tapsot aratva. Feltűnő ügyesen lejtette el a cigánytáncot Klér Erzsébet Boriska. Az előadást betetőzte A tavasz ünnepe című daljáték, mely színes, csillogó képével, bájos mivoltával egészen magával ragadta a hálás közönséget. Műsor után tánc következett, melyen mindvégig pompás, rózsás hangulat uralkodott. A jelen volt nagyszámú közönség előtt minden biztonnyal feledhetetlen lesz a rendkívül sikerült növendékhangverseny.

— **A balpárt népgyűlése.** A függetlenségi és 48-as balpárt nevű ellenzéki párt vasárnap délután népgyűlést akar tartani Debrecenben s e célból a párt több helybeli tagja kérvényt nyújtott be Kovács József polgármesterhez, hogy engedjék át nekik vasárnap délután 2 órára a városháza udvarát népgyűlés céljaira. A polgármester tegnap hozott határozatában átengedte a kért időre a városháza udvarát.

— **Gyermeknap Debrecenben.** Az április 2-ik és 3-iki gyermeknap megtartására újabban a következő kereskedők jelentkeztek: Blattner Gyula képkereskedő, Aszmann Ferenc férfi divat kereskedő, Némethy József fényképész, Neumann Miksa cipőkereskedő, Kurián Gyula óra és ékszerkereskedő, Rose Dezső ékszerész, Glück Ede cipőkereskedő, Harmathy Pál könyvkereskedő, Schmidt S. hangszerkereskedő, Schwartz Vilmos butorgyáros, Hegedüs és Sándor könyvkereskedő, Budapesti Koronás áruház, Tóth Gyula vaskezeskedő, Kálnai Lipót keztyű és férfi divat kereskedő, Fekete Jakab férfi divat kereskedő, Kontsek Géza fűszerkereskedő, Fisch testvérek áruháza, Kertész Miklós fűszerkereskedő, ifj. Fogarassy József fűszerkereskedő, Bán Kálmán fűszerke-

reskedő, Szendrő Sándor hangszerész, Szegedi Gyula óras.

— **A vállalkozók figyelmébe.** A debrecen-béresi th. közut 4696—190 és 20 600—33.253 km. szakaszának kiépítésénél szükséges munkálatokra a debreceni m. kir. államépítészeti hivatal versenytárgyalást irt ki, amelyet március 27-én fog megtartani. A burkolási munkákra 25.139 korona 66 fillér, a kőanyagok leterhelésére és szállítására 153.317 korona 36 fillér van előirányozva míg a tölgyfakerekvetőkre 3450 korona, a betonműtárgyakra 1496 kor. 36 fillér és végül műtárgyak átépítésére 3255 korona 2 fillér. — A debreceni m. kir. dohánygyár üzemében az 1908—1911. években szükséges mintegy 116.000 drb. belföldi származású puhafadeszka és 36.000 drb. puhafaléc szállítására a dohánygyári igazgatóság f. évi április 21-én d. e. 10 órakor árlejtést fog tartani. Bánatpénz az egy évi szállítás értékének 5 százaléka. A szerződés, feltételek ajánlati minta és a köteendő szerződés tervezete a nevezett dohánygyár igazgatójánál betekintheők illetve díjtalanul beszerezhetők.

— **Testvérek egymás ellen.** Sulyos sérülésektől borítva hoztak be a debreceni közkórházba tegnap két parasztleányt, Kiss Sándor bérrest és Kiss János kocist. A két leány Balkányban Gönczi Ferenc tanyáján szolgált. A két testvér összekülönbözött másik három fivestvéreivel, akik tegnap este a balkányi országoton rálestek testvéreikre és véresre verték őket és a szerencsétleneket vérbefagyva hagytak ott az országot szélén. A kegyetlenkedő testvérek ellen megindították az eljárást.

— **Köszönet nyilvánítás.** A „Petőfi-dalkör“ folyó hó 15-én tartott jubiláris ünnepi estélye alkalmából a március 15-iki alapra a következő felül fizetések folytak be: Komlóssy Arthur tiszteletbeli elnök, Márton Imre fűg. 48-as párt elnöke és N. K. J. 10—10 koronát. Dr. Varga Lajos elnök Szabó Kálmán és dr. Bakonyi Samu orsz. képviselők 20—20 kor., Balins Sámuelné 25 kor., dr. Vértessy Lajosné 6 kor., Jeney Sz. Miklós, Dóczy Gedeon, dr. Kőrösi Kálmán, Komlóssy Lajos 5—5 kor., Joog Ferenc, Tikos Imre, dr. Kardos Albert 3—3 kor., Ulrich Jenő, dr. Tóth Emil, Herczegh János 2—2 kor., Kraus Lajos, Pasti Ferencné, özv. Szabó Gyuláné, Czeizig Lajos és Kronovszky Mariska 1—1 korona, együtt 167 korona. Hozzáadva a már eddig közölt 454 koronát, az összes 621 korona. Fogadják a nemes szívű adakozók őszinte hálás köszönetemet. Debrecen, 1908, március 17. Tisztelettel Márton Gyula, mint a Petőfi-dalkör pénztárnoka. — Pénztárnokunk fentebbi köszönet nyilvánításához a magunk részéről is csatlakozván, őszinte köszönetet mondunk e helyütt Zsigmondi Anna urhölgynek, szintársulatunk közkedvelt művésznőjének, az általa oly gyönyörűen énekelte szép magyar dalokért, Kun Károly II. éves theologus urnak, a főiskolai nemes tanuló ifjuság ez időszerint legkitűnőbb szónokának az általa elszavalt Petőfi és más költeményekért s végül Csonka Zsigmond máv. tisztviselő, volt dalköri és tag urnak, a saját kezűleg faragott dombormű Petőfi arckép ajándékozásáért. A Petőfi-dalkör elnöksége.

— **Bay László gyásza.** A debreceni szintársulat közkedvelt tagját, Bay Lászlót sulyos csapás érte. Neje, szül. Kálmánchey Katalin tegnap este elhunyt. Halálát a következő gyászjelentés tudatja: Kálmánchey Kálmánchey János és neje szül. Csertészi Somossy Ilona mint szülők, Dezső mint testvére, feleségével, baksai Baksay Ilonával és gyermekével, Bay László mint férj, zöledi Baksay István, Zoltán, Katalin, Sándor mint gyermekei fájdalomtól megtört szívvel jelentik kedves leányuknak, a jó testvérenek és áldott emlékü nőnek, a forrón szeretett édesanyának kálmánchey Kálmánchey Katalin, Bay Lászlóné urasszonynak folyó évi már-

cius hó 19-én, életének 35-ik, boldog házasságának 1-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai folyó hó 21-én délelőtt 10 órakor, a Péterfia-utca 23. sz. gyásházánál a ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid istentisztelet után a vasúthoz fognak szállítani s így megáldott hamvai folyó hó 22-én délelőtt 11 órakor Brenesen fognak az édes anyai földnek átadatni. Debrecen, 1908 március hó 19. Isten őröködjön porai felett. — A temetést Dankó Béla temetk. int. rendezi.

— **Felgyújtott osárda.** Három csendőrkör érkezett tegnap Debrecenben. A környéken nyomoztak Botos András detektív kalauzolás mellett egy nagy „szenzációban”. Szilárd és Csákányos között levő korcsmát az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek felgyújtották és kirabolták. A tettesek Nagyváradon rejőztek, hol még tegnap este elfogták őket.

— **Aki a feleségét akarta kirabolni.** Megirtuk még annak idején, hogy Kardos Gyula derecskei lakos az országuton megtámadta, revolverlövésekkel megsebesítette és kirabolta a saját feleségét. A csendőrség még akkor elfogta Kardost, aki tegnapig a derecskei járásbíró-ság foglya volt. Tegnap azután behozták Debrecenbe s itt, — habár tettét erősen tagadja, — a vizsgálóbíró-ság házastársán elkövetett rablógylökosság kísérletének büntetéséért vizsgálati fogságban helyezte.

— **Az Uránus mai pompás új műsorát,** melynek minden egyes száma kiválóan érdekes. Természet után készült fölvelekből — mai új műsorban — négy kiváló fölvelet van, melyek leghatásosabbja a „Szerencsétlen életmentő” nagy, szenzációs újdonság. A ma esti 9 óras, ujonnan bevezetett előadásra, mely iránt az egész városban nagy érdeklődés nyilvánult, — tegnap már tömegesen előre váltottak jegyeket, azonban még korlátozott számban lehet előre váltani d. u. 5-től kezdve. A 9 óras előadás 11-ig fog tartani.

— **Dr. Gálbory Sámuel,** bőr- bujakór és nemi betegségek szakorvosa (specialista) rendel délelőtt 9—11-ig, délután 2—3-ig. Degenfeld-tér 3. sz.

Aki igazán hazai ipart akar pártolni, az csakis Nagy András-féle kesztyűket vásároljon.

Távirat és telefon.

A bankbizottság ülése.

Budapest, március 19. A bankbizottság mai ülésén elhatározta, hogy szakértőket nem hallgat meg. Elhatározták továbbá, hogy vagy az Állambank, vagy a jegybank mint részvénytársaság mellett fog állást foglalni.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, március 19. A képviselőház mai ülésének végén Nagy György beszélt a javaslat ellen s végül határozati javaslatot nyújtott be. Végül elhatározták, hogy holnap, Kossuth Lajos halálának évfordulóján a Ház nem ülészik s megbízták Vertán Endrét, hogy Kossuth sirját a Ház nevében koszorúzza meg.

Pártértekezlet.

Budapest, március 19. Az országos függetlenségi és 48-as Kossuth-párt ma este értekezletet tartott, melyen a házszabályrevíziót tárgyalták.

Csarnok.

Bosnyákország sárkánya.

A „Debreczen” eredeti regénye.

Irta: Tomić Eugén.

Tényleg, a széles rónán látható lett Husszein seregének első része. Több száz lovas ügetett a sikon át, ahol a seregnek éjjeli tanyát kellett vernie. Kevéssel utána sietve jött a gyalogság, majd ezer fő. Előtte, utána sűrűn szállongott az ut pora. A csapat élén ifju levente ficánkoltatta fehér paripáját, zöld aranyhimes kaftánban és fehér csalmaiban, amelyen drágaköves forgó fénylett, miként a csillag, a lealázó nap sugaraiban. Oldalán aranyhüvelyű, gyöngyös, gyémántos kard függött. Ez Gradacsevics Husszein bég volt. Gradács kapitánya.

Ez időszert alig huszonhat éves ifju, magas természetű, daliás. Arca szelid és mélabus, szeme szomorú, de kedves tekintetű. E fekete szemek fölött szép sűrű, fekete vonalban rajzolódott szemöldöke, fehér nemes vonásu arcán, mely anyai ágon georgiai eredetűre engedett következtetni. Ki hitte volna, hogy e szép, szelid külső, kemény, harcias lelket takar és példátlan makacsságot?

Fehér jobbájában a tüzes ló ezüstös kantárját tartotta, balkezében a remekművi drága esibukot, melyből könnyű füstfelhőket fujt a légtérbe. Utána deres paripáján a csapat zászlótartója száguldott, emelvén a zöld selyem alajbarjakot, a főzászlót az ezüstös telihold képével. Azután jött tíz csapatvezér, mint Husszein kísérete és testőrsége.

A gyalogcsapatra megint lovasság következett. Majd kétszáz fegyverképes, lóra temett legény a rónás Poszavlia vidékéről.

A kürtök harsogtak és bugtak a dobok. Hadi lobogók lengettek a szélben, a sereg meg dalolva lepte el a sikot a Majevicu-hegy lábánál, hogy éji táborát üssön. Husszein osztályokba rendezte hadseregét, parancsokat osztott és maga is odavágtatott, ahol parancsra és tanácsra van szükség.

Egyszerre azonban megfordította lovát, hogy lépésben körüllovagolja a Rusztem bég várát.

A lejtőn a kertben még mindig tanács-talanul állott Mejra és ott ült a szőnyegen Jurka, lesve a sereg mozgását.

A nap már alábukott a szemhatáron és egész nyugat az alkonyati biborban égett.

Husszein egy pillantásra felismerte a szeretett leányt. Szíve örömmel telt el. Lovát neki ugratva, pár száz lépésre előre rugtatott és megállott azon irányban. Intett fejével, kezével, szemével, mert szóval nem üdvözölhették egymást a szerelmesek, a távolság miatt.

De megértették egymást a messzeségen át, lelkük egymáshoz sietett és az ifju legény szerelemittasan nézte szilaj lováról, hogy ismeri föl őt a leány fényes ruhájáról, tündöklő fényéről. Örült a leány is, míg szerelmesen mondta Jurkának.

— Jurka, észrevett! Nem látod-e lován amott, amint ide figyel?

— Észrevett, igenis tégedet. De nézd, most megfordítja lovát es visszatér csapatahoz.

— Estére eljön. A lelkem sugja, hogy nem mehet hadba búcsu nélkül. Jurka, hogy ne legyek egyedül, te velem maradsz a kertben.

— Igen, testvér. Szép enyhe éj lesz, várhatunk itt a kertben.

— Ugy lesz, — szolt röviden Mejra és Jurka mellé telepedett.

Ezalatt a völgyben a sereg sátort vert, leszerelte a lovakat és fáradtan pihenni ment, hogy hajnalhasadtával utra kelhessen. A tábor körül örök voltak elhelyezve, kik maguk alá szedve lábaikat, ültek a földön és dohányoztak. Örtüzet nem gyújtottak sehol. Meleg éjjel volt, a teli hold feljött az égre és nap-pali fényt hintett a vidékre.

Mikor már az égboltot ellepték a csillagok, Husszein bég újra lóra kapott, körül léptetett a tábor körül, majd a magaslatra tartott, Rusztem bég vára felé.

De nem ment be a kulába, hanem a palánkhöz kötötte a lovát és belépett a kertbe, hol az imént Mejrát látta.

Könnyű, siető lépéssel elérte a fensikot és rövidesen a leányok előtt állott. Ezek akkor vették csak észre, mert addig eltakarták a fák és a bokrok.

A leányok egyszerre fölemelkedtek, ahogy észrevették az ifju harcost. Husszeint nem lepte meg, hogy Merja másodmagával várt rá és nem egyedül.

(Folyt köv.)

Kiadja: a „Debreczen” Hírlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

3126—1908.

Árverési hirdetmény.

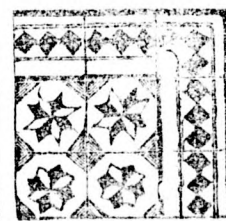
Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Simonffy-utca 2. sz. bérházban levő 13. sz. bolthelyiség az 1908. évi május hó 1-től 1911. évi május hó 1-ig terjedő 3 évre, 1908. év március hó 31-ik napján, d. e. 11 órakor a városháza nagytanács-termében tartandó nyilvános árverésen bérbe adatik. Az árverési feltételek az árverelni szándékozók által a városi számvevői hivatalban megtekinthetők.

Debreczen, 1908. évi március hó 16-án.

1516

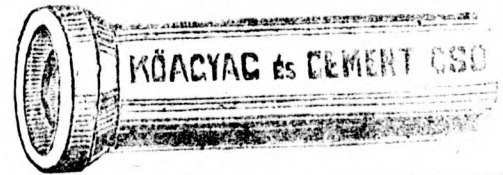
A városi Tanács.

Ifjabb Walla József

Mozaik-Cementáru és Műkő-Gyára. Építési anyagok r a k t á r a. BUDAPEST. Telefon 76-36. Iroda: VII., Rottenbiller-utca 15.

Márvány mozaik lapok, mintázott cementlapok, karmantus betoncsövek, különféle műkő-munkák, granit terazzo, beton-munkák, csatornázások, falburkolások, metllachi lapok, keramit és klinkerlapok, Fayence-lapok, kelheimi lapok, terrakotta áruk, kő-agyagcsövek, chamotte téglák és agyag, portland és románcement.

Haszonbérleti árverés.

A debreczeni reform. kollégium tulajdonához tartozó József kir. herceg-utca 42. sorsz. a. háznak 10 hold 778 □-öl ondódi és 14 hold 1312 □-öl ujosztású földje, továbbá 22 hold 1490 □-öl bárki kaszállóbirtok az 1908. évi április 7-én, d. u. 3 órakor a kollégium háznagyi hivatalában megtartandó árverésen az 1908. évi október 1-től számított hat egymást követő évre haszonbérbe adatik. Az árverés feltételei ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1908 március 16.

A kollégium gazdasági tanácsa.

Kerékpáros ön?

Ha igen, úgy saját érdekében ajánljuk, hogy MOLNÁR TESTVÉREK Egyháztér 3. sz. alatti új műszer-üzletét felkeresse, ahol szakszerű utasítást kaphat a kerékpár jókarbantartás legújabb módjáról.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt. Foglakozik a banküzlet összes ágazataival. Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb. Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra. Előlegét ad értékpapírokra, árukra stb. Átvész tőzsdei megbízásokat. Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére.

Az Igazgatóság.

Valódi brünni szövetek

• az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény	7 korona
8-10 m. hosszú	1 szelvény	10 korona
teljes félárnyalat	1 szelvény	12 korona
hossz (Kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény	15 korona
előződik, csak	1 szelvény	17 korona
	1 szelvény	18 korona
	1 szelvény	20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20. — K.-ért, valamint fedőtisztyét, turistalódot, selyemkardigant stb. stb. gyári áron kívül a mint megtekinthető és azonnal megrendelhető ismert posztógyári raktár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előződik, a melyeket a magánnevű élvez. ha szövetkészítését illetően Siegel-Imhof cég-nd, a gyári piácon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelőcsébb árak. Újralet választék. Minták, figyelmes kidolgozás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Fillér **4** Fillér

A nagymosás!

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS-Pasztillát használ!

Patyolat fehér lesz a fehérenemű! Foltot vagy csíkot nem csinál. Ártalmatlan, mert savmentes! Gyorsan, teljesen oldódik a vízben.

Uranos-pasztilla csak 4 fillér és egy mosáshoz elég!

Minden droguériában és jobb fűszerüzletben kapható: Mintadobozt — 10 drb pasztilla — 40 fillér beküldése ellenében (bélyegeken is) küldenek:

Hochsinger Testvérek

vegyészeti gyár, Budapest VI.

Rheuma és vértisztítás.

Tisztítsd a vért! Egy vértisztítókúra ugy az egészséges, mint a beteg embernek feltétlenül szükséges. Egy kitűnő, a széles világban közismert vértisztítószer Grundmann P. gyógyszerész (Berlin SW., Friebrichstrasse 207.) antireumatikus vértisztító teája. Mint háziszser ajánlatos romlott savak, kiütések, bőrvizsketeg, reuma, hólyag és vesebajok, vértörődés stb. esetén és ezért nem szabad egy családban sem hiányoznia. A tea beszerezhető Grundmann P. gyógysz. Berlin SW. Friedrichstrasse 207. Próbát és képes brosúrát ingyen küld. Eredeti csom. 1, 2, 4 k. Magyarországra vámmentes.

Nemes gyümölcsfa-

oltvány, gyökeres akác és gledicia, sima szőlő vessző, spárga, füz-dugvány és diszcserjék kaphatók gróf Degenfeld és dr. Balkányi urak „ERZSÉBET“-szőlőtelepén. — Iroda: Debreczenben Kossuth-utca 32.

Minek szenvedjen Ön,

ha a WEIDHAAS-féle

gyógymód által

ASZTMA

HÖRGHURUT, TUDÓBAJ, TUDÓVÉRZÉS, GYOMORBAJÁT megszüntetheti?

Ez a gyógymód ezreknek szerzett onyhulást és végül teljes gyógyulást, kik állapotuk javulásában már nem bíztak és kiket az orvosok feladtak; ugyanaz a gyógymód ez, melyvel Patai Mór ur Budapesten, Nyírfalvy Pirooska urhölgy Budapesten, Fekete Zsigmond ur Budapesten, Szkalicza József ur Kis-Mácsédon, Erasmus Borbála urhölgy Grabácson stb. sok évi szenvedésüktől megszabadultak.

Tíkos szerekhez semmi köze, sőt ellenkezőleg, a hogy ma mutatják be a betegnek, a természetes gyógymód terén elsőrangú tekintélyek tanulmányának és azoknak a tapasztalatoknak eredménye, melyeket sok évi gyakorlat alatt

több mint 50,000 betegen,

kik hasonló bajokban szenvedtek, gyűjtöttünk.

Különösen fímelendő az, hogy ámbár ez a gyógymód sokkal hatásosabb, mint bármiféle más kezelés, mégis rendkívül olcsó, úgy hogy, amiről a betegek jelentéseibe való betekintés utján bárki is meggyőződhetik, minden rendű és rangu egyének használhatják.

Kérje levelezőlapon a „Spiro spero“ (Míg lélegzel, remélj) füzetet, meg tudhat belőle mindent és láthat benne számtalan hála- és elismerő-nyilatkozatot. Azonnal megküldi

teljesen ingyen

a „SPIRO SPERO“ gyógyintézet

DRESDEN NIEDERLÖSSNITZ, Schulstrasse, 118

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Kiadó fűszerüzlet helyiség, régi jó forgalmu helyen. Meszena-utca 26. szám.

Egy négy polgári osztályt végzett urileányt posta-távirda gyakornoknak elfogadok. Távirdából vizsgázott előnyben részesül. Cim a kiadóhivatalban. (1512.)

Benzin-motor, 1 vagy 2 lóerős, kerestetik. Pollák Samu, Debreczen, Piacz-u. 43. sz.

10 darab kerítésnek való 3-4 méteres lőfa eladó Garai-utca 23. sz. a.

Nagyváradon 30 év óta fennálló kóser étterem, szép látogató közönséggel, utazó urak találkozó helye, családi körülmények miatt eladó. Cim: Grósz Adolf, Kert-utca 4.

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegáruk minden elfogadható áron eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Néhal Molnár Endre örökösai tulajdonát képező H-Nádudvaron, a varró laposi dűlőben, a szelenczési büte dűlőben, két nagyobb birtok, valamint a határban levő özei közlegelő kisebb föld, birtokok, házak és szőlő földek szabad kézből eladók. Ertekezhetni lehet az örökösökkel, Debreczenben Áts Nagy Ferenc József kir. herceg-u. 48. sz. a.

Májusra 3 szoba, előszoba, felső konyha, kamara és hozzá tartozókból álló lakás 2 tagu családnak kerestetik, kevéssé népes tiszta, háznál, udvari is lehet. Cim a kiadóban.

Kiadó egy 40 év óta fenálló jóforgalmu fűszerüzlet italmérséssel és dohány tőzsdével. Hozzá tartozó 2 szoba, 3 pince, 3 raktár, 1 konyha, eseléd szoba 1 petroleum, 1 fás szin és 6 lóra való istálló. Ertekezhetni a tulajdonos Hatvan-utca, vásártér Csieső Lajossal. 69. szám.

Villany világítást,

telefonok, villamos esen-gők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árért eszközölöm. — **FÖLDVÁRI L.** Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, trafikál, mézszárákkal biharmegyei nagyközségben olesón eladó. Felvilágosítás Gottlieb-nénál Debreczen Halköz 4.

Kiadó lakás öt szoba, előszoba fürdőszoba Egymalom-u. 4. sz. (1864)

ÜGYVÉDI VIZSGÁRA alaposan, igen gyorsan, biztos sikerrel előkészíték. Cim a kiadóhivatalban. (1451)

Hegedű. 3 db kitűnően kijátszott hegedű elutazás miatt azonnal eladó. Ár: 15, 25 és 60 frt. Cim: Vár-utca 12, keresztépület.

Kiadó. Szépen butorozott utcai szoba előszobával Egymalom-utca 4. sz. 1492.

Pénztárnoknőnek ajánlkozik fiatal, ügyes 18 éves leány szerény kezdő fizetéssel. Dezső bankiroda Kossuth-u. 36

Eladó ház. A Boldog-kert I. járás 37. sz.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 csemege, 28 borfajban, háromféle fajtiszta alanyon I. oszt. 180 kor. 1000 darabonként. II. o. oszt. kis szépségűvel 90 kor. 1000 darabonként. Készlet 419,000 oltvány. 250,000 vadgyökerez, Portalis, Solonis, Rup, Monticola, Aramon, Ganzin 1. és 2. szám. — Kérjen árjegyzéket

Vállalati szőlőtelep

BILLÉD, Torontál megye.

Tavaszi női ujdonságok!

Színes és mintázott kosztüm-és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és

francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyőkből

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-
áruházában.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470

Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz. Telefon 445. sz.

Donogan és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű

ujdonságai

ruha-szövetek, blous kelmék — selymek voile de laine. Óriási választék!

1267

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetőisége

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villagítótetek, csillárok és szerelvények des választéka.

Telefon szám: 568, 1063

Magyarország egyik legnagyobb szőnyeg-áruháza.

Szőnyegek. Butorszövetek. Szövet-, plüsz-és selyemfüggönyök. Ágy- és asztalterítők. Storok és Bonne-Femme-ek. Kocsitakarók nagyválasztékban kapható

Bosznay J. és Társa

szőnyegáruházában.

Debreczen, Kossuth-u. 5.

Muschong-Buziásfürdői**SZÉNSAV-MŰVEK**

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

szénsavat

világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra összesen nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítás-sal készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdő. Sürgönyeim: Muschong, Buziásfürdő.

Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.